

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTA BISERICESCĂ, ȘCOLARĂ, LITERARĂ ȘI ECONOMICĂ.

ABONAMENTUL:

Pe un an ..... 10 Lei.
Pe jumătate de an ..... 5 Lei.

APARE ODATĂ ÎN SĂPTĂMÂNĂ: DUMINECA.

REDACTIA ȘI ADMINISTRAȚIA:

Arad, Strada EMINESCU Nr. 35.
Telefon pentru oraș și comitat Nr. 206.

Inițierea institutului teologic din Arad

de Dr. T. Botiș.

(Urmare.)

Propunerea cancelariei o acceptă și sub-
putul Maj. Sale, arhiepiscopul Rainer și consiliul
potenț regesc pentru însărcinarea a înainta un
plan și proiect pentru transformarea mănăstirii
Gergeteg într-un seminar general¹⁾.

Mitropolitul se opune atât cu ocaziunea
sentențelor sale la curte, cât și în memoriul său
din 16 Iulie 1818 e contra înființării unui semi-
general și militează din nou pentru înteme-
ia de școli clericale diecezane, după modelul
celor din Carloveț. Argumentează din nou cu in-
ficiența venitului anual de 8000 fl. al fondului
parohial, din care nu se pot susține nici 20 de
clerici. Nici episcopii, nici mănăstirile nu
sunt în stare să contribuie spre acest scop. Mă-
năstirea Gergeteg e situată departe de acelea
școli, de unde s'ar putea procura cele de lipsă
pentru întreținerea elevilor. Comunicația e grea
și astfel clericii ar fi fără supraveghiere, ceea ce
nu nici un caz nu poate admite.

Inițierea de școli clericale diecezane ar
fi mai puțin, pentru că elevii suportă — pre-
se întâmplă aceasta și în Carloveț, Vârșeț
și Pacraț — singuri cheltuielile de vipt, locuință
și îmbrăcăminte. În vremuri mai bune clericii
săraci pot fi ajutați din partea episcopului
diecezan. De profesori se pot institui unul sau
doi dintre preoți cari și așa în privința sus-
ținerii stau sub îngrijirea episcopului.

Opoziția energică a clerului sârbesc avu
tă. Mitropolitul izbuti cu planul său. Prin re-
ședința preafăcută din 14 noembrie 1818, e îndru-
a înainta un plan pentru înființarea de școli
clericale în fiecare dieceză. Să arăte însă și
ce ar costa întreținerea unui elev în semi-
proiectat, cu considerare la prețurile scă-
de acum ale mijloacelor de trai²⁾.

Mitropolitul înainta planul cerut. Facu și
școala. Întreținerea unui elev în seminarul
parohial ar costa 458 fl. 10 cruceri, 8) de elevi
33 fl. la an, ceea ce întrece puterile materi-
ale greco-neunților. De aceea insistă din
ca ideea înființării unui seminar să fie aban-
donată și în locul lui să se organizeze școli cle-
ricale după planul ce l-a prezentat. În acest
câștig în cumpenire mai ales următoarele 3
puncte:

1. În cari dieceze e mai de lipsă înființarea școlii clericale?
2. Cum să fie aranjate aceste școli, cu ce

fel de profesori și de unde să se procure mij-
loacele necesare?

3. Ce studii să se propună și în ce ordine?

Planul mitropolitului obținu sprijin și din
partea consiliului locotenent regesc. Și cancel-
laria se declară pentru înființarea de școli cle-
ricale diecezane. Crede însă să i-se mai ceară
mitropolitului un proiect de plan, în care să arate,
luând în considerare și planul ce l-a înaintat
mitropolitul Putnic la anul 1789, în ce chip s'ar
putea înființa un seminar în Carloveț, care ar
sta sub nemijlocita lui supraveghiere și altul
— pentru Români — în Timișoara, care ar fi
sub conducerea episcopului din loc, dar sub
inspecțiunea supremă a mitropolitului. Să arată
mai departe câți elevi se pot întreține în aceste
seminarii din fondul existent, ca astfel ce mai
lipsește să se poată acoperi prin desființarea
vr'unei mănăstiri.

Asupra planului mitropolitului și a pro-
punerii cancelariei se ceru opiniunea comisiei
școlare, care asemenea aderă la ideea înființării
de școli clericale diecezane³⁾.

Isbuind astfel mitropolitul cu planul său
la toate „dicasteriile“ mai înalte, chestia atât de
mult trăgănată primi din partea Coroanei — la
începutul anului 1821 — o rezoluție definitivă
*Prin rezoluție împăratească se dispune, că la 1
Noembrie 1822 să se deschidă școale diecezane
în eparhiile Arad, Timișoara și Vârșeț, în cari
nu erau asemenea institute, organizate în felul
celor din Carloveț și Pacraț.*

Acest eveniment de mare importanță în
evoluția culturii noastre teologice și în istoria
diecezei noastre s'a adus la cunoștința obștei
credincioșilor prin următoarea circulară a epis-
copului *Iosif Putnic*, administratorul diecezei va-
cante a Aradului.

¹⁾ Vortrag der ung. Hofkanzlei vom 4-ten Jänner
1816, Nr. 54—421/816. ²⁾ Vortrag der k. hung. Hof-
kanzlei vom 18-ten Sept 1818, Nr. 7111—5317/1818. —
³⁾ Vortrag der k. ung. Hofkanzlei vom 14 Juli 1820, Nr.
5038—3.92/182.

(Va urmă)

INFORMAȚIUNI.

**Adunarea generală a Asociației
aradane.** După o pauză de 10 ani, prici-
nită de vitregitatea vremurilor, Asocia-
țiunea națională aradană și-a ținut adunarea
sa generală Joi, din 11 Noembrie a. c. în
sala de ședințe din palatul județean.

P. S. Sa părintele nostru episcop
Ioan, în calitate de președinte al Asocia-

țiunii, deschide adunarea prin o cuvântare
însuflețită. Salută pe cei prezenți și face o
scurtă reprivire asupra întemeierii și a acti-
vității de până acum a Asociației aradane.
Din trecut vom lua învățături pentru viitor:
noua epocă din viața neamului româ-
nesc. Aduce omagii Maj. Sale Regelui
nostru desrobitor și familiei regale și de-
pune soarta viitoare a Asociației în
mănuile adunării generale, chemată a da,
prin schimbarea statutelor, o nouă viață
acestui vechiu așezământ cultural al Ro-
mânilor arădani.

La cuvântul directorului Asociației, dl
Vasilie Goldiș și prin un discurs strălucit
declară Asociațiunea națională aradană de
reînviată în numele solidarității naționale.

Se cetește, prin secretarul Asociației
Crișan, și se aprobă raportul despre
activitatea Asociației dela ultima adunare
generală. Raportul despre starea materială
a Asociației îl prezintă casierul *Virgil
Antonescu*. Se primește și comitetului
vechiu i-se dă, absolutul. Se votează
statutele noi și se alege un comitet
central conducător din 16 membrii, în
frunte cu P. S. Sa părintele episcop *Ioan*,
dl general *Daschievici*, prefectul Dr. *Silviu
Moldovan* și dl *Vasilie Goldiș*. Se expe-
diează o telegramă omagială Maj. Sale
Regelui. După cuvântările însuflețite ale
d-lui prefect Dr. *Silviu Moldovan*, dl
general *Pirici*, și dl *Goldiș*, P. S. Sa, im-
plorând darul lui Dumnezeu asupra activității
Asociației reînviată, declară adunarea
generală de încheiată. Au luat parte toți
intelectualii români din Arad și o mulțime
de doamne, preoți și învățători din județ.

† *Persida Mihulin*, vrednica soție a vetera-
nului nostru confrate *Augustin Mihulin*, paroh
ort. român în Șebș. a decedat în etate de 64
ani. Transmitem înristatului soț și familiei sine-
rile noastre condolențe. Odihnească în pace.

† *Ioan Suciu*, paroh ort. român din Cuveșdia,
a trecut la cele eterne în etate de 55 ani. Rămă-
șițele pământești ale adormitului în Domnul, au
fost așezate spre veșnică odihnă în 25 Octomvrie
n., în cimiterul sf. biserici din Cuveșdia. Trans-
mitem îndureratei familii, sincerele noastre con-
dolențe. Odihnească în pace.

† *Emilia Muntean* nasc. *Adamoviciu*, soția
conducătorului tehnic al tipografiei noastre die-
cezane, a încetat din viață Duminecă în 7
Noembrie n., în etate de 34 ani, în al 11-lea an
al fericitei sale căsătorii.

Rămășițele pământești ale defunctei au fost
așezate spre odihnă vecinică, Marți în 9 Noem-

vrie 1920 la orele 2 p. m. în cimitierul de jos. O depășă soțul, patru orfani și numeroase rudeni. Fie-i somnul lin și țărâna ușoară!

Muitămită publică. Pentru ajutorarea elevului Ansel Dan din clasa VIII-a a școlii noastre normale, au binevoit a contribui următorii domni: Dr. Șincai 20, Teodor Stan 100, Stefan Leucuta 20, Mihail Nicoară 100, Dr. Alexa Botoc 20, Ioan Antal 10, Dr. Beleş 20, Stanciu 20, Dr. I. I. Bona 100, Col. Vi-d 20, Dr. Costina 40, Fărășan 20, Teodorescu 20, V. Goldiş 50, Dr. V. Marco Ici 40, Gubaru 5, Dr. Olariu 20, Ignatie Raica 20, Ioan Vancu 10, Dr. Cornel Iancu 40, Emilian Vlad 25, Tit Oprea 40, N. N. 10, Romul Ganea 50, Dr. Emil Grozda 20, Dr. Alinau Măruș 50, Dr. Iustin Măruș 50, Tóth Zoltán 20, Aurel Raicu 20, Măruș Gutu 40, „Aradana” 100, Primăria Arad Dr. Robu 15, „Victoria” 50 Lei. De tot 1325 Lei. Primească mărireașii dăruitori adânc simțitele mulțumiri ale colegiului profesoral, Bunul D-zu să le răsplătească. Direcțiunea institutului teologic și a școlii normale ort. rom. din Arad.

Nr. 2643 - 1920.

Circulară

cătră toate oficiile protoprezbiterale și parohiale din Districtul Consistorului din Arad.

Ministerul cultelor și artelor din București, cu datul din 29 Octombrie a. c. sub No. 32.138 1920, ne-a trimis următoarea adresă:

„Venerat Consistoriu!”

Avem onoarea a vă comunica, că Ministerul comunicațiilor prin adresa No. 4 81/920, a aprobat ca preoții tuturor confesiunilor din ținuturile alipite să poată călători pe C. F. R. cu preturi de jumătate în baza unui carnet de identitate.

Binevoiii a aduce această la cunoștința preoților de sub jurisdicțiunea Veneratului Consistoriu diecezan cu aceea, că cererile pentru liberarea acestor cartere se vor face prin Veneratul Consistoriu la direcțiunile regionale a C. F. R. înaintând în același timp fotografia și recipisa de plată a taxei carnetului, liberată de percepătorul regal și care taxe sunt următoarele: pentru clasa I-a 10 lei, pentru clasa II-a 7 lei și pentru clasa III-a 3 lei și 50 bani.

Deci ducă d această la cunoștință preoților din districtul acestui Consistoriu, poștii pe acei preoți, cari doresc să fie împărtașiți de acest favor de călătorie, să-și înainteze de urgență cererile lor pe calea oficiului protopopesi concernent, ajustate conform dispozițiilor de mai sus și adresate direcțiunii regionale a C. F. R. la cari aparțin.

Arad, 27 Octombrie (9 Noembrie) 1920.

Ioan I. Papp
Episcop

2470—1920.

Aviz învățătorilor.

Toți învățătorii născuți în anul 1897, 1898 și 1899, întrucât n-au făcut școala de ofițeri de rezervă în armata austro-ungară, amăsurat ordinului No. 2588 din 12 Octombrie 1920 al cercului de recrutare Cluj, sunt chemați pentru încorporare, nefiind amănată chemarea lor. Cei ce au făcut școala și o dovedesc cu acte, nu vor fi chemați.

Ceace se aduce la cunoștință celor interesați, pentru știre și urmare.

Arad, 15/28 Octombrie 1920.

Ioan I. Papp
Episcop

Aviz!

A apărut: **Calendarul Diecezan din Arad pe anul 1921.** Conține: Cronologia, Sărbători și alte zile schimbătoase. Posturile, Deslegări de post, Parastase oficiale, Sărbători naționale, Zile de repaus la județuri, Regental anulului, Anotimpurile, partea calendaristică, Intunecările a. 1921. Taxele de poșta, telegraf și telefon. Consensuarea târgurilor din Crisana, Banat, Ardeal și vechiul regat. Timpul cât poartă animalele, Timpul vânatului și o parte literară instructivă, împodobită cu mai multe clișee.

Prețul unui exemplar 5 Lei+1 Lei 35 bani pentru francatura recomandată. Revizătorii beneficiază rabat. Se poate comanda contra bani gata în librăria diecezană din Arad.

Nr. 2001—1920.

Aviz oficios.

Războiul mondial, ca și o vijelie mare, a lăsat urme sau mai bine zis răni adânci în sufletele oamenilor.

Vrășnoșii neamului deplin știutori de greutatea cu care se vindeca aceste răni, pun un zel nemăsurat de mare în a ne împărți și a slăbi unirea reală a sufletelor noastre.

Un grup de fruntași și devotați fi ai neamului și bisericii noastre ort. române din vechiul regat în scopul creerii unui curent pozitiv ideilor primejdioase statului și bisericii noastre, pe cari propovăduitorii anarhiei și demoralizării le respăndesc în popor, au întemeiat cercul de publicație: **„Ia și citește”,** care publică broșuri de conținut religios moral și foaia săptămânală **„Duminica ortodoxă.”**

E interesul bisericii noastre, ca aceste broșuri și această foaie să fie răspândite între preoți în măsură cât se poate de mare, chiar și între credincioșii noștri.

Deci le recomandăm cu toată căldura.

Pentru procurarea broșurilor religioase morale este a se adresa numai preotului T. Popescu str. Știrbei Vodă, 99, București; iar pentru foaia **„Duminica ortodoxă”,** diaconului N. Vintilescu, Biserica sf. Viner-Herascu, București.

Abonamentul foaiei 12 Lei pe un an, plătit înainte; iar fiecare broșură religioasă morală costă 50 bani. Cine cumpără un număr mai mare se bucură de un scăzământ de 25%.

Arad, 15/28 Octombrie 1920.

Consistorul ort. român din Arad.

Aviz.

Să aduce la cunoștința celor interesați, că — după ce acum s'au pus în vânzare timbrele noi, — la administrațiunea casei consistoriale **se vor livra și solvi de aci înainte numai acele chitanțe, cari vor fi provăzute cu timbrul legal,** conform ordinului circular al Ministerului de finanțe Secretariatul general din Cluj No. 7936—1920 apărut în Gazeta Oficiala No. 10 dela 1 Iunie 1920.

Arad, la 7/20 Octombrie 1920.

Administrațiunea casei consistorului diecezan gr. ort. român Arad.

Concurse.

Pentru îndeplinirea postului de învățător dela școala confesională din comuna **Vărzari-de-jos,** se publică concurs cu termen de alegere pe ziua de **1/14 Noembrie 1920.**

Emolumente: 1. salar fundamental 300 lei; 2. intravilan pentru cantorat afară de stolele obicinuite; întregirea salariului se va cere dela stat.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: **Adrian P. Deseanu** protopop, inspector școlar.

—□—

1—3

Pentru ocuparea postului de învățător-cantor la școala din **Criștior** (Criștiorul-de-jos) devenită vacantă prin trecerea învățătorului Constantin Tru la școala de stat, prin aceasta se deschide concurs cu termenul de alegere în ziua de **8/21 Noembrie 1920.**

Beneficiul legat de acest post este:

1. Bani gata 280 lei; 2. venitul cantoral 20 lei; 3. întregirea salariului se va cere dela stat. Până la renovarea și regularea locuinței învățătoresc, învățătorului i-se va revîra locuința în comună.

Dela cei ce doresc se ocupa acest post să prefunde calificățiunea învățătorescă recerută de lege. Cel ales este obligat a propune religioasă și a cîtehiza, a instrui pruncii de școală în cântările bisericesti și naționale, a îndeplini cantoralul în toată Duminica și sărbătoarea în ș. biserică, precum și la funcțiunile venite în parohie. Până la termenul de sus vor avea a se prezenta în sf. biserică de aici spre a-și arăta dexteritatea în cântare și tipic. Recursul adresat

Comitetului parohial din Criștior să trimită după adresa P. O. D. Adrian P. Deseanu protopop biter în Vășcău.

Criștior la 29 Octombrie 1920.

Comitetul parohial

În conțelegere cu: **Adrian P. Deseanu** protopresbiter.

—□—

Pentru stațiunea de învățător-cantor la școala primară ortodoxă română din **Soldobagiu**, publică concurs, cu termen de **30 zile** dela primă publicare în organul oficios „Biserica și Școala” lângă beneficiul următor: 1. Dela parohie: 1. sesiune pămănt, parte arător, parte fănaț; 2. de vor în fiecare nr. de casă 1 leu 20 bani; 3. dela fiecare prunc de școală 1 leu; 4. din repartie de fiecare copil deobligat la școala de repetiție câte 50 bani; 5. pentru două vite mar: drept de pășunat; 6. cuartir 2 odăi, depende țel, supraedificatiunea grădina de legume. II. Întregirea dela stat.

Alesul va avea să supoarte dările sale, va avea să provadă învățământul atât cu obliga de toate zilele, cât și cu adulții. Va avea să provadă strana în Duminică și sărbători, să conducă elevii la biserică și acolo să-i supravegheze să instruiască școlarii în cântările bisericesti, să cânte cu ei în biserică, încălzitului și curățitului de învățământ cade în sarcina parohiei.

Învățătorul va primi paușal pentru scriituristică.

Reflectanții își vor înainta petițiile adjutate cu documentele originale la P. O. oficiu 2 octopopesi din Oradea-Mare, având în termenul folos regulamentar a-se prezenta în vre-o Duminică ori sărbătoare la sf. biserică pentru a-și dovedi capabilitatea în cântări și tipic.

Soldobagiu, la 4/17 Oct 1920.

Comitetul parohial

În conțelegere cu: **Andrei Horvath** m. protopopul Orăzii-Mar, inspector școlar.

—□—

Pentru îndeplinirea postului învățător dela școala confesională ort. română din **Arad** se publică concurs cu termen de **15 zile** dela prima publicare, în organul diecezan „Biserica și Școala” pe lângă:

a) Salar în bani dela Epitropia parohială conform Normei de salarizare, azim vigna prevăzută pentru cl. XI. grad. III. cu adausul salar iar întregirea eventuală conform anilor de serviciu se va cere dela stat.

b) Cvartir în natură și grădina pentru legume.

c) Un vagon de lemne din care va încălzi sala de învățământ și se va îngriji însuș curatoratul școlii.

d) Din cassada orașului 200 Lei pentru cantorat și dela parohie usufructul de 1 lanț pămănt.

e) pentru participare la conf. învățătoresc 50 Lei.

f) Venitele dela înmormântări, unde va poftit.

Alesul învățător va avea să provadă cântările la strana în toate zilele de sărbători și rând, când elevii institutului pedagog. teol. sunt ferii, și va conduce elevii săi la sfta biserică Duminică și sărbători.

În caz de trebuință va săvârși agenda scripturistice ale Comitetului parohial, pentru cari lucrări va primi onorar deosebit.

Reflectanții sunt avizați a-și înainta în termenul concursual, recerșele lor instruite cu documentele originale și adresate comitetului parohial, la Prea On. oficiu protopopesi în Arad, biter gr totodară se vor prezenta în sfta biserică pentru a-și arăta dexteritatea în cele cantonale.

Comitetul ort. rom. din Arad.

În conțelegere cu: **Trăian Văfian** m. p. protopop, inspector școlar.

—□—

Pentru îndeplinirea postului învățător dela școala confesională ortodoxă română din **Cuveșdia** protoprezbiteratul Lipova, devenită vacant în urma pensionării învățătorului Gheorghale D. Tomi, se publică concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala”, pe lângă următorul salar:

1. Dela comuna bisericăsească 750 lei, întregirea dela stat. 2. Diurnă la conferința 50 lei. Scripturistica 50 lei. 4. Cuartir în natură cu edifițiile economice necesare. 5. Grădina, care

după alegerea al 2-lea învățător se va împărți în părți egale fără ca primul să fie desdaunat. De curățirea cuartirului intern și extern se va îngriji comuna bisericască. De curator și de încălzitului salei se va îngriji comuna bisericască. Dela înmormântări mici 5 lei, dela mari 10 lei, iar cu liturgia 12 lei.

Alesul este obligat a conduce cantoratul în sf. biserică și a instrua elevii în cântările bisericesti, acela reflectant, carele va dovedi prin certificată, că este dexter de a conduce corul și vocal existent, va fi preferit.

Recursele ajustate cu documentele necesare: 1. și adresa Comitetului parohial din Cuveșdia se 2. devor înainta oficiului protopopesc gr. or. rom. al fiecei Lipovei în Lipova, având recurenții a se prezenta în vre-o Duminică ori sârbătoare în sf. biserică din Cuveșdia, spre a se face cunoscut în cele rituale.

Cuveșdia, din ședința Comitetului parohial dela 23 August (5 Septembrie) 1920.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu protoprezbiterul tractual, **Fabriciu Manuilă**, inspector de școale.

—□— 1-3

Se publică concurs pentru îndeplinirea stațiunii învățătoresci dela școala conf. gr. or. rom. din **Ravna**, cu termen de 15 zile dela prima publicare în organul „Biserica și Școala”, pe lângă următorul venit:

1. Salar în bani gata 212.50 lei;
2. locuință cu 2 odăi, bucătărie și toate edificiile laterale;
3. folosirea grădinei de lângă școală;
4. pentru scripturistică 20 lei;
5. pentru coală 20 lei;
6. pentru încălzit 32 m. lemne la gimeea un metru, înălțimea un metru 40 cm. aduse în curtea școlii, din acestea 16 m. pentru sala de învățământ, iar 16 pentru învățator. Întregirea salariului se cere dela stat. Dela înmormântări 5 lei.

Învățătorul ales va fi îndatorat să conducă tranșele și să pralea cântările bisericesti prescrite elevilor săi și să-i conducă la sf. biserică în dumineci și sârbători.

Recursele cu toate astele necesare adresate Comitetului parohial din Ravna, se vor înainta la oficiul ppsc ort. român din Butești în termenul fixat, iar reflectanții vor avea a se prezenta în vre-o Duminică ori sârbătoare în sf. biserică din Ravna pentru a-și arăta dexteritatea în cele cantorale.

Din ședința comitetului parohial din Ravna ținută la 10 August 1920.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: **F. Roxin** protopop.

—□— 1-3

Pentru îndeplinirea parohiei **Belotiniș** protoprezbiteratul Lipovei, devenită vacantă prin decedarea preotului Valeriu Maleș, în conformitate cu concluzul Ven. Consistor de sub Nr. 621/920 se publică de nou concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în organul de oficiu „Biserica și Școala”.

Emolumentele împreunate cu parohia sunt: 1. Un intravilan parohial cu tehin extra-ordinar. 2. Una sesiune parohială în estenziunea de la casa parohială în foaia catastrală. 3. Birul legal. 4. Stolele legale. 5. Eventualele întregiri dela Stat.

Alesul e îndatorat a solvi toate dările după întreg beneficiul parohial și a catehiza în școala profesională din loc, fără altă remunerațiune.

Parohia este de clasa a II. dela reflectanții și pretinde deci asemenea calificatiune, cari vor avea a-și subșterne recursele lor în termenul concursual P. O. Domn Fabriciu Manuilă protoprezbiter gr. or. rom. în Lipova, ajustate cu documentele recerute, precum și cu atestat despre eventualul serviciu prestat până aci, iar pe lângă observarea strictă acelor cuprinse în § 33 din regulamentul pentru parohii a se prezenta tot în termenul concursual în sf. biserică din Belotiniș în vre-o Duminică ori sârbătoare spre a-și arăta dexteritatea în cele rituale și oratorie, dar nu mai după ce vor dovedi protoprezbiterul tractual că posed calificatiunea prescristă, iar cei în altă dieceză, că au înalta incuviințare a P. S. ale Domnului Episcop diecezan de a putea reflecta la aceea parohie.

Belotiniș, din ședința Comitetului parohial ort. român ținută la 5/18 August 1920.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: **Fabriciu Manuilă**, ppop.

—□— 1-3

Pentru îndeplinirea postului învățătorescantoral dela școala confesională ort. română din **Miniș**, să publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în foaia oficioasă „Biserica și Școala” pe lângă sălarul următor:

1. Locuință, grădină și folosirea izlazului școlar.
2. Salar în bani 600 lei. Întregirea salariului să va cere dela stat, care și până aci a fost pus în curgere.
3. Venitele cantoraie îndatinate.
4. 5 stângini de lemne pentru încălzirea salei de învățământ.
5. Scripturistică 50 lei. Conferință 50 lei.
6. Pentru curățirea, încălzirea și tăiatul lemnelor necesare la sala de învățământ să va îngriji comuna bisericască.

Alesul învățător va avea să provadă și cantoratul și se instrueze elevii în cântările bisericesti, să-i conducă în toată Duminică și sârbători în sf. biserică și să cânte cu ei.

Pentru instruirea și conducerea corului vocal bisericesc alesul învățător va primi onorar deosebit dela comuna bisericască, care să va vota ulterior.

Reflectanții sunt avizați a-și înainta recursele lor instruite cu documentele necesare, adresele protopopescului parohial din Miniș la P. O. oficiu protopopesc din Radna; iar în careva Duminică ori sârbătoare a se prezenta în sf. biserică din Miniș, pentru a-și arăta dexteritatea în cântare și tipic.

Miniș, din ședința comitetului parohial, ținută la 20 Septembrie (3 Octombrie) 1920.

Petru Pelle, prezide. **Vasilie Demșorean**, notar.

În conțelegere cu mine: **Procopie Givulescu** m. p., presbiter.

—□— 2-3

Să escrie concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala” pentru îndeplinirea postului vacant învățătoresc dela școala conf. ort. rom. din **Chier**.

Venite: 1. Salar dela comuna bis. 500 Lei și folosirea alor 2 jugh. pământ, computată în 25 Lei, precum și întregire legală dela stat asigurată deja. 2. Cvarțir și grădină. 3. Pentru conferință 20 Lei și scripturistică 20 Lei. 4. Pentru înmormântări, unde va fi poftit 5 Lei.

Curățirea din lăuntru a locuinței inv. îi revine învățătorului precum și suportarea dărilor după beneficiul său. De asemenea se îndatorează învățătorul ales a prevedea cantoratul, a conduce elevii la serviciul divin, a-i instrua în cântările bis. și a cânta cu dânsii răspunsurile liturgice fără remunerație deosebită.

Cei ce doresc a ocupa acest post își vor înainta rugarea adresată Comitetului par. din Chier la P. O. oficiu ppsc. din Șiria, iar pentru a se face cunoscuti poporului din Chier se vor prezenta în sf. biserică de acolo. La rugare vor adnexa: extras de bolez, atestatul din clasa ultimă a școalelor medii, diploma inv., atestatul despre îndatoririile sale față de miliție și eventualele atestate de serviciu.

Chier din ședința com. par dela 27 Iulie 8 August 1920.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: **Mihail Lucaș**: ppresbiter inspector școlar.

—□— 2-3

Pentru îndeplinirea parohiei vacante din **Nădab**, (județul Arad), fostă a demisionatului paroh Nestor Blaga, se escrie concurs repetit cu termen de 30 zile, dela prima publicare în organul oficial „Biserica și Școala”.

Beneficiul de paroh constă: 1. Una sesiune parohială. 2. Birul și stolele legale. 3. Dreptul de pășunat aparținător sesiei parohiale. 4. Congrua dela Stat, pentru care parohia nu garantează.

Alesul e îndatorat a suporta toate dările după beneficiul său și a catehiza la toate școalele din comună fără drept de remunerație dela parohie. Parohia e de clasa primă.

Deci dela recurenții se cere calificatiunea de parohie de clasa I. precum e prescristă în conciliul Sinodului eparhial No. 84/910, ceace vor avea a o dovedi protopopului concernent înainte de ce se vor prezenta în fața alegătorilor, iar cei din altă Dieceză, totatunci vor mai dovedi, că au și consensul Consistorului Diecezan.

Având în vedere § 33 din Regl. par. și pe lângă prealabilă incunoștințare a protopopului

concernent, recurenții sunt poftiți a se prezenta în sf. biserică din Nădab în vre-o Duminică ori sârbătoare pentru a oficia, a cânta resp. a cuvânta și a se face cunoscuți alegătorilor.

Recursele ajustate cu documentele necesare și cu atestat despre serviciul de până acum, sunt a se înainta protopopului concernent în Chișineu (Kisjenő) județul Arad, în termenul concursual.

Ioan Popovici, notar com. par. **Ștefan Merce**, preș. com. par.

În conțelegere cu mine: **Dr. Dimitrie Barbu**, protopop.

—□— 2-3

Pentru îndeplinirea parohiei de clasa III. din **Holtmizeș** ppsc. Halmagiului devenită vacantă prin decedarea fostului paroh R. Hârduți, amăsura ordinului v. Cosistor din Arad Nr. 2232 din 1920, să publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție a acestuia în „Biserica și Școala”.

a) Sesia parohială în estenziune de 13 jugh. 1380 stângeni patrați, de pe care dările publice ecvivalentul etc. va avea să le solvească alesul.

b) Birul parohial câte 1 măsură de cucuruz sfârmat în natură, adusă la locuința preotului, de fiecare număr de casă.

c) Stolele legale, dela înmormântări, botezuri și cununii.

d) Ne-fiind casă parohială, până când va fi în stare să edifice una parohia va închiria pe speșe sale o casă acomodată cu grădină și supra edificate.

e) Întregire dela stat conform calificatiunii preotului ales, pentru care însă parohia nu ie nici o răspundere. Din venitele desub a, b și c, conform §-lui 26 din Reg. p. par. jumătate va beneficia văduva și orfanii repositului preot un an întreg.

Alesul va fi îndatorat să catihizeze regulat în școala gr. ort. primară din loc, fără altă remunerație dela parohie.

Doritori de a ocupa acest post sunt poftiți ca recursele lor ajustate cu toate documentele prescrite și eventuale atestate de servicii iar cei din altă dieceză având să producă și act de consimțământ dela V. Consistor diec. din Arad respective dela P. S. D-i Episcop diecezan, adresate comitetului parohial din Holtmizeș, să le subșteară oficiului ppresbiteral gr.-or. român din Halmagiu până la termenul susindicat. Totodată pe lângă observarea §-lui 33 din Regulamentul p. parohii recurenții sunt poftiți a se prezenta în sf. biserică din loc în vre-o duminică ori sârbătoare spre a servi respective cuvânta spre a face cunoștință poporului.

Din ședința comitetului par. din Holtmizeș ținută la 3 Oct. n. 1920.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: **Cornel Lazar** ppresbiter.

—□— 2-3

Pentru îndeplinirea unui post de învățător-cantor devenit vacant la școala populară confesională ort. română din **Pecica-română**, (jud. Arad), se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în foaia „Biserica și Școala” cu următoarea dotațiune anuală:

1. Salar, conform Normei de salarizare, în vigoare, reflectându-se după necesitate și la ajutor dela Stat.
2. Relut de cvarțir, eventual cvarțir în natură și grădină.
3. Taxa stolară uzuată la înmormântări și alte servicii.
4. Pentru scripturistică 20 Lei.
5. Conferință învățătorescă 20 Lei.
6. Curatorat 100 Lei.
7. Prund pentru legume.
8. Pentru încălzirea salei de învățământ se va îngriji comuna bisericască.

Învățătorul ales va avea să îndeplinească următoarele îndatoriri: 1. Va cercetă regulat sf. biserică cu elevii săi, pe cari îi va instrua să cânte răspunsurile liturgice fără altă remunerațiune. 2. Va ține de strana. 3. Va ține școala de repetiție la caz de lipsă. 4. Va conduce clasele, cari i se vor încredințată din partea factorilor școlari. 5. Va conduce socoțile bisericesti, culturale și fundatiionale, întrucât i-se vor încredințată, în care caz va primi o remunerațiune separată.

Reflectanții sunt poftiți să-și înainteze în termenul indicat recursele adresate Comitetului parohial din Pecica-rom. la adresa P. O. Domn. Traian Vățian, protopop ort. rom. în Arad, având să aclude următoarele documente: a) Extras de botez. b) Diploma de învățător. c) Atestat de apartinență. d) Atestat de serviciu de până

acuma. e) Eventual atestat despre destoinicia în conducerea corului vocal.

Dela recurenți se recere, ca sub durata termenului concursual să se prezenteze în vre-o Duminică, ori sărbătoare în sf. biserică din loc spre a-și arăta dexteritatea în cant și tip c.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: *Trăian Vafian*, m. p. protopop, inspector, școlar.

—□—

3-3

Pentru întregirea vacantului post de preot-paroh din parohia **Bara**, tractul Belințului, se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în organul diecezan „Biserica și Școala”.

Emolumentele împreună cu acest post sunt:

1. O sesie de pământ, parte arător, parte fânaș;
2. Intravilan parohial de $\frac{3}{4}$ jugăr;
3. Stolele legale și
4. Eventuala întregire dela Stat.

Parohia este de clasa I, dar în sensul înaltei rezoluțiuni consistoriale Nr. 4201/1917, se admit și concurenți cu cvalificație de clasa a II. Întrucât sunt din alte dieceze, trebuie să dovedească, tot atunci că au consimțământul Consistorului, respective al Episcopului diecezan, de a reflecta la această parohie.

Sunt poștiți mai departe ca, în termenul concursual, să se prezinte într-o Duminică sau într-o sărbătoare în sf. biserică din **Bara** (Caraș-Severin) spre a-și arăta dexteritatea în cântare și tipic, eventual în slujire și în oratorie.

Petițiile instruite cu documentele de lipsă în sensul indicat mai sus, se trimit comitetului paroh al din **Bara**, pe calea oficiului protopresbiterial gr. or. rom. din **Belinț** (Timiș), în termenul concursual.

Comitetul parohial.

În înțelegere cu mine: *Gherasim Sêrb*, protopresbiter.

—□—

3-3

Duplicate.

Ioan Igrășan, născut la 16 Martie 1896 în Arad, pierzindu-și certificatul școlar din clasa V-a a școlii de aplicație dela institutul pedagogic ort. rom. din Arad, obținut la finea anului școlar 1907-8, i-s'a extradat cu datul de 3 Nov. 1920, Nr. 179 P. 19 0-21 duplicat, prin ce originalul se declară de anulat.

Mihail Oarcea, născ. la 21 Oct. 1863, în Valemare, județul Arad, pierzindu-și certificatul școlar, eliberat la finea anului școlar 1907-8, sub Nr. 3 P. M. 1907 8. i-s'a extradat duplicat cu datul de 11 Nov. în 1920, Nr. 192 P. 1920-21, prin ce originalul se declară de anulat.

Direcțiunea instit. ped. teol. ort. rom. din Arad.

Cenzurat: *Alexandru T. Stamatrad*.

Tipografia „CONCORD A” societate pe acțiuni din Arad.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai Institutului Tipografia „Concord A” societate pe acțiuni se invită prin aceasta la a

VIII-a adunare generală ordinară

care se va ține în Arad, la 21 Noembrie st. n. ore e 11 a. m. în localitatea în titutul (Strada Românului No. 11.)

La caz, că pe ziua de 21 Noembrie 1920 st. n. domnii acționari nu s'ar prezenta în numărul prescriis în §-ul 18 din Statute, adunarea generală, conform §-ui 18 al. 3 se va ține la 28 Noembrie 1920, st. n. la aceeaș oră și acelaș loc.

OBIECTE:

1. Constatarea celor prezenți.
2. Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghere și stabilirea bilanțului precum și deciderea asupra venitului curat.
3. Eventuale propuneri.

Domnii acționari, cari doresc a participa la adunarea generală în persoană ori prin pleșipotențiat în sensul §-lor 10 și 11 sunt datorți să-și deponă acțiunile cu cel puțin 24 ore înainte de adunarea generală la casariatul societății și eventual a da pleșipotența altui acționar.

Arad, la 8 Noembrie st. n. 1920

Direcțiunea Institutului.

Activa. Bilanț încheiat la 31 Decembrie 1919. Pasiva.

Casa	—	—	—	9418	52	Capital	—	—	—	—	30000	—	
Realități proprii	—	—	—	120400	—	Fond de rezervă	—	—	—	3782	79	—	
Caștia zi reilor	—	—	—	31000	—	Fond pentru întregirea literelor	—	—	—	30000	—	79	
Mașini, mobilier, etc.	—	—	—	5039	85	Cred. ori și împrumuturi la bănci	—	—	—	—	—	266756	
Hartie, imor mate, etc.	—	—	—	89404	39	Capital Librăria	—	—	—	—	—	4000	
Casa Librăria	—	—	—	10288	20	Creditori la Librărie și depozite	—	—	—	—	—	88795	
Marfă n Librărie	—	—	—	19518	27	Profit curat	—	—	—	—	—	870	
Debitori	—	—	—	265	97								
Poziți transitoare	—	—	—	106182	—								
				473615	70							428655	70

Debit. Contul Profit și Pierdere. Credit.

Salare	—	—	—	90160	—	Abonamente	—	—	—	—	—	319894	86	
Retribuția și sporurile person. tehnic.	—	—	—	242160	18	Imprimare, inserate etc.	—	—	—	—	—	10027	60	
Costo postal	—	—	—	18109	60	Venitul casei	—	—	—	—	—	6096	—	
Spese de birou	—	—	—	34355	88									
Spese cu „Românul”	—	—	—	42689	75									
Intese și alte	—	—	—	90105	28									
Profit curat	—	—	—	1922	21									
				370	38									
				436017	96								436017	96

Arad, la 31 Decembrie 1919.

Direcțiunea:

Pentru contabilitate:

Eugén Beșu, m. p.

Director executiv:

Vasile Goldiș, m. p.

Dr. Cornel Iancu, m. p.

Dr. Iustin Mergieșu, m. p.

Dr. Sever Micău, m. p.

Consiliul de Control:

Subsemnatul Consiliu de control am examinat Conturile prezente și le-am aflat în consonanță cu registrele principale și auxiliare ale societății.

Aurel Călniceanu, m. p.

Dr. Ioan Robu, m. p.

Dr. Gheorghe Popovici, m. p.

Dr. Romul Velicu, m. p.